

**FINANSINIŲ NUSIKALTIMŲ TYRIMO TARNYBOS PRIE VRM
2010–2012-ŪJŲ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS**

Asignavimų valdytojo kodas	90 043 1873
-----------------------------------	--------------------

Aplinkos ir išteklių analizė

Išorės veiksniai:

Politiniai, ekonominiai, socialiniai veiksniai.

Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT arba Tarnyba) – Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai atskaitinga valstybės teisėsaugos įstaiga, kurios paskirtis – vykdyti nusikaltimų, kitų teisės pažeidimų finansų sistemai ir su jais susijusių nusikaltimų, kitų teisės pažeidimų atskleidimą bei tyrimą.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, 2008–2012 m. veiklos programoje konstatavusi, kad svarbiausias uždavinys yra ekonominės krizės ir jos pasekmių suvaldymas, sparčiai vykdė mokesčių reformą, keisdama teisės aktus, darančius didelę įtaką Lietuvos ūkio vystymui. Lietuvos įmonių veiklą palietė ir pasaulinė ekonokos krizė, kuri daro neigiamą įtaką ūkinei ir komercinei veiklai, rinkos santykiams. Valstybės ekonominė ir socialinė situacija negerėja. Kaip rodo praktika, pablogėjus ekonominei ir socialinei situacijai galimi kokybiniai nusikalstamumo pokyčiai finansų srityje. Nestabili Lietuvos valstybės ekonominė padėtis, didėjantis nedarbo lygis sudaro prielaidas oficialiai neapskaitytai ekonomikai augti ir nusikaltimų, kitų teisės pažeidimų finansų sistemai, skaičiui didėti. Esant tokiai situacijai dažniau bandoma pažeidžiant (apeinant) įstatymus neteisėtai susigrąžinti pridėtinės vertės mokesčių, nemokėti į valstybės biudžetą kitų mokesčių, neteisėtai gauti socialines išmokas, mokėti atlyginimus „vokeliuose“, neteisėtai verstis ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla. Padidinus PVM bei atsisakius šio mokesčio lengvatinių tarifų tikėtina, kad organizuotos asmenų nusikalstamos grupės ir toliau sieks įtakos naujose veiklos srityse, anksčiau nepriskirtose prie rizikingų veiklos sričių. Padidintas pelno mokeskis gali skatinti ūkio subjektų prekybos sandorių su lengvatinio apmokestinimo zonose registruotomis kompanijomis imitavimą, t. y. pinigų už tariamus sandorius, kurie vėliau išgryninti parsivežami iš užsienio, pervedimą. Tai daro įtaką Tarnybos veiklai, nustatant jos kryptis valstybės finansų apsaugos nuo kriminalinio poveikio srityje. Tarnybos prioritetai kasmet skiriami nusikalstamoms veikoms, darančioms didžiausią žalą valstybės biudžetui ir labiausiai kenkiančioms Lietuvos tarptautiniam įvaizdžiui, atskleisti ir tirti.

Nacionalinio saugumo strategijoje, patvirtintoje 2002-05-28 LR Seimo nutarimu Nr. IX-907, pažymima, kad nusikalstamumas, šešėlinių finansinių ir organizuotų nusikalstamų grupuočių veikla kelia didelę grėsmę valstybei ir visuomenei. **Tinkamas ilgalaikės Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos (patvirtintos LR Seimo 2003-03-20 nutarimu Nr. IX-1383) įgyvendinimas yra vienas iš pagrindinių valstybės nacionalinio saugumo užtikrinimo būdų.** Finansinių nusikaltimų prevencija ir kontrolė šioje programoje išskirta kaip viena iš prioritetinių nusikaltimų prevencijos ir kontrolės krypčių. Programoje pažymėta, kad finansinių nusikaltimų gausėja, vis dažniau jie tampa tarptautiniai, jų įvykdymo būdai – vis sudėtingesni. 2007 m. rugpjūčio 8 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 806 patvirtintame Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos 2007–2009 metų įgyvendinimo priemonių plane Tarnybos kompetencijos klausimais buvo numatytos kelios priemonės, susijusios su administracinių gebėjimų stiprinimu **vykdant Europos Sąjungos (toliau – ES) finansinių interesų apsaugą ir įgyvendinant pinigų plovimo prevencijos priemones.** Šias priemones į minėtą planą Tarnyba pasiūlė atsižvelgdama į tai, kaip svarbu mūsų valstybei užtikrinti tinkamą 2007–2013 m. Lietuvai skirtos ES finansinės paramos lėšų apsaugą ir sukurti efektyvią pinigų plovimo prevencijos sistemą. Priemonės aktualios ir siekiant tinkamai įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos LR Seimo 2008 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. XI-52, 140 punkto nuostatas („Įgyvendinsime kompleksines priemones kovai su organizuotu nusikalstamumu, ypač su naujomis jo formomis. Išskirtinį dėmesį skirsime prekybos žmonėmis, nelegalios migracijos, neteisėtos narkotikų ir ginklų apyvartos, pinigų ir kitų mokėjimo priemonių padirbinėjimo, pinigų plovimo, kontrabandos kontrolei, nusikalstamų grupuočių ekonominio pagrindo sunaikinimui“). **Tačiau dėl riboto finansavimo Tarnyba šių priemonių 2009 m. vykdyti negalėjo.**

Tęsiama viena iš prioritetinių Tarnybos veiklos krypčių – kova su šešėlinių finansinių ir organizuotų nusikalstamų grupuočių veikla. Nacionalinio saugumo strategija kaip vieną iš rizikos veiksnių ir galimų pavojų Lietuvos saugumui įvardija pinigų plovimą. „Nešvarių“ pinigų srautai, ypač kai jie legalizuojami **dideliais kiekiais, gali pakirsti finansų sistemos stabilumą, sukelti nepasitikėjimą ja ir grėsmę vidaus rinkai. Lietuvos**

Respublikos Vyriausybė savo programoje **akcentavo**, kad ekonominės krizės metu **ypač svarbu užtikrinti valstybės finansų sistemos stabilumą**. Todėl Taryba sieks ir toliau kurti efektyvią, atitinkančią tarptautinius standartus nacionalinę pinigų plovimo prevencijos sistemą bei vykdyti priemones, užtikrinančias jos tinkamą funkcionavimą, kurios padėtų formuoti teigiamą Lietuvos įvaizdį tarptautinėje erdvėje. Tam turi įtakos ir nauja Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo redakcija, ir Tarybos iniciatyva parengti šį įstatymą įgyvendinantys aktai. Ši įstatymo redakcija buvo parengta įgyvendinant 2005-12-15 įsigaliojusią Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui. Kuriant nacionalinę pinigų plovimo prevencijos sistemą prioritetas dėmesys skiriamas pinigų plovimo nusikalstamosioms veikoms atskleisti bei tirti ir prevencinėms priemonėms, užkertančioms kelią šiems nusikaltimams, vykdyti. Stiprinama operatyvinė veikla, LR operatyvinės veiklos įstatyme nustatytų operatyvinės veiklos priemonių ir metodų atlikimas (įgyvendinimas), siekiant gauti objektyvią informaciją apie padėtį šalies bankiniame sektoriuje. Gaunamų iš kredito įstaigų pranešimų analizės metu daug dėmesio skiriama informacijai apie grynųjų pinigų išmokėjimą, užsienio valiutos pardavimą bei negrynųjų pinigų pervedimą į užsienio valstybes atrinkti ir analizuoti.

Svarbus politinis veiksnys, darantis įtaką įvairiems pokyčiams Lietuvoje, yra narystė ES. Lietuvos Vyriausybė savo programoje pabrėžė, kad įsitvirtinimas ES yra vienas svarbiausių būdų užtikrinti nacionalinį saugumą, išplėsti Lietuvos įtaką ir autoritetą, todėl tai prioritetas Lietuvos užsienio ir vidaus politikos tikslas ir Vyriausybė šiam tikslui sutelks visų valstybės institucijų pastangas. Todėl Taryba išskirtinį dėmesį skiria konstruktyviam bendradarbiavimui su tarptautinėmis organizacijomis plėsti, atstovaudama jose Lietuvai, Lietuvos pozicijai dėl ES teisės aktų projektų pagal Tarybos kompetenciją derinti ir bendradarbiavimui su ES ir kaimyninių (ne ES) šalių partneriais vystyti. Pareigūnai dalyvauja Europos Komisijos komitetų, Europos Tarybos darbo grupių, Europolo, OLAF, Egmonto grupės ir kitų tarptautinių organizacijų rengiamuose posėdžiuose, susitikimuose įvairiais klausimais. Rengiami pasiūlymai ir derinama Lietuvos pozicija dėl gaunamų ES teisės aktų projektų. Taryba – pirmoji iš Baltijos valstybių – 2006 m. gruodžio mėn. stebėtojo teisėmis priimta į Eurazijos grupę, kurios tikslas yra apsaugoti Eurazijos regiono finansų sistemą nuo pinigų plovimo bei teroristų finansavimo. Eurazijos grupės stebėtojų teises jau turi Didžioji Britanija, Vokietija, Prancūzija, Japonija, Tarptautinis valiutos fondas, Pasaulio bankas, Interpolas, MONEYVAL. 2008 m. Taryba pasirašė finansinės žvalgybos padalinio vienijančios *Egmont* grupės (kurios narė yra nuo 1999 m.) chartiją, tuo palengvindama tarptautinį bendradarbiavimą, įskaitant keitimąsi informacija, mokymų organizavimą ir dalijimąsi patirtimi kovos su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu srityje. Konstruktyvūs santykiai su tarptautinėmis organizacijomis ir užsienio valstybių partneriais itin svarbūs atliekantis tarptautinių nusikaltimų tyrimą, nes padeda greičiau pasikeisti atitinkama informacija ir tuo pačiu operatyviau iširti nusikalstamas veikas, kuriomis padaroma žala valstybės biudžetui.

Technologiniai veiksniai. Tobulėjant informacinėms technologijoms vis sudėtingesnės tampa finansinių nusikaltimų ir nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo (pinigų plovimo) schemas, kurias naudoja nusikaltėliai. Šie veiksniai tiesiogiai ir netiesiogiai skatina nusikalstamų veikų finansų sistemai, darančių didelę žalą Lietuvos ūkiui bei valstybės biudžetui, kenkiančių Lietuvos įvaizdžiui tarptautinėje arenoje ir dėl to keliančių grėsmę nacionaliniam saugumui, galimybių didėjimą. Sėkminga kova su šiais nusikaltimais pastoviai reikalauja naujų investicijų į pažangias, šiuolaikiškas informacines ir operatyvines technologijas, informacines sistemas, programinę įrangą, licencijas.

Vidaus veiksniai:

Teisinė bazė. Taryba, vykdydama veiklą, vadovaujasi LR Konstitucija, LR Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos įstatymu, LR įstatymais, reglamentuojančiais mokesčius, buhalterinę apskaitą, įmonių veiklą, LR BK, BPK, ATPK, LR operatyvinės veiklos įstatymu, LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymu, Nacionalinio saugumo strategija, patvirtinta 2002-05-28 LR Seimo nutarimu Nr. IX-907, LR nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu, LR asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, LR valstybės tarnybos įstatymu, Vidaus tarnybos statutu, LR viešojo administravimo įstatymu, LR Vyriausybės programa, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos nuostatais, patvirtintais LR Vyriausybės 2002-04-05 nutarimu Nr. 481, bei kitais galiojančiais teisės aktais. Stiprinant Europos Sąjungoje pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją, 2005-12-15 įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui. Įgyvendindama šią Direktyvą, FNTT parengė LR pinigų plovimo prevencijos įstatymo pakeitimo ir papildymo projektą, kuris 2008-01-17 buvo priimtas Seime ir įsigaliojo nuo 2008-01-24. Parengti ir priimti su pinigų plovimo prevencija susiję įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai. Įstatymo tikslas – pakeisti ir patikslinti galiojančio Pinigų plovimo prevencijos įstatymo nuostatas, siekiant įgyvendinti minėtos direktyvos nuostatas, bei tobulinti įstatymo nuostatas ir jų taikymo praktiką, atsižvelgiant į Finansinių veiksmų darbo grupės (FATF) rekomendacijas kovos su pinigų

plovimu ir teroristų finansavimo srityje.

Siekiant gerinti grynųjų pinigų gabenimo kontrolę bei atsižvelgiant į LR Vyriausybės 2009-08-19 pasitarimu suformuluotą pavedimą Nr. 62, parengtas Pinigų plovimo prevencijos ir teroristų finansavimo įstatymo 18 straipsnio papildymo įstatymo projektas, kuriuo bus reglamentuotas privalomas grynųjų pinigų deklaravimas ties vidinėmis ES sienomis su Latvija bei Lenkija.

Parengtas ir 2009-09-23 priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1149 „Dėl valstybių, valdų ir kraštų, kurie nėra Europos Sąjungos nariai, tačiau pripažįstami taikantys reikalavimus, lygiaverčius Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo nustatytiems reikalavimams, sąrašo patvirtinimo“. Šis teisės aktas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 23 straipsnio 2 dalimi ir 2008 m. balandžio 18 d. bendroju Europos Sąjungos valstybių narių susitarimu dėl trečiųjų valstybių, atitinkančių 2005 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/60/EB dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui reikalavimus, pasiėktu penkioliktajame Europos Komisijos Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos komiteto posėdyje.

2009 m. buvo parengti ir Tarnybos direktoriaus įsakymais patvirtinti trys Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai – Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo subjektams skirti nurodymai, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui.

2009 m. Tarnybos pareigūnai dalyvavo rengiant pagal Dvynių projektą LT/2005/IB/JH/01 *Sukčiavimo baudžiamojo persekiojimo stiprinimo Lietuvoje planą ir jo įgyvendinimo priemonės*, patvirtintus bendru LR generalinio prokuroro, Lietuvos policijos generalinio komisaro, Specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus, FNTT direktoriaus, Muitinės kriminalinės tarnybos direktoriaus ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado 2009 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. I-133/5-V-683/2-242/V-83/1R-130/4-620. Sukčiavimo pobūdžio nusikalstamomis veikomis padaroma didelė žala valstybės ekonomikai ir finansų sistemai, taip pat atskiriems jų subjektams, kartu ir socialinei bei politinei sistemoms. Dėl tam tikros specifikos (kėsinimosi objektas, nusikaltimų pobūdis, nusikaltėlių asmenybės tipas) tokių nusikaltimų tyrimas laikomas prioritetine baudžiamojo persekiojimo kryptimi. Plano tikslas – nuosekliai ir sistemingai stiprinti sukčiavimo baudžiamąjį persekiojimą Lietuvoje, vykdant atitinkamas priemones. Jo įgyvendinimo priemonės apima 2009–2012 metų laikotarpį.

Organizacinė struktūra. Tarnybos struktūra patvirtinta vidaus reikalų ministro 2010 m. sausio 29 d. įsakymu Nr. 1V-53 „Dėl Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos administracijos struktūros patvirtinimo“.

Žmogiškieji ištekliai (pareigybės, kvalifikacija). 2009 m. sausio 1 d. Tarnyboje buvo 491 pareigybė. Vidaus reikalų ministro 2009-04-24 įsakymu Nr. 1V-156 pareigybių skaičius Tarnyboje sumažintas iki 476, o 2009-09-29 įsakymu Nr. 1V-520 – sumažintas dar kartą ir sudarė 449 pareigybes. Pastaruoju įsakymu panaikinta Vidaus tyrimų grupė, perduodant jos funkcijas Teisės ir personalo skyriui. 2010 m. sausio 1 d. darbuotojų skaičius buvo 392, iš jų statutinių valstybės tarnautojų – 223. 95,7 procento Tarnybos statutinių valstybės tarnautojų (A ir B lygio) turi aukštąjį išsilavinimą, dauguma jų – juridinį arba ekonominį, kiti šio išsilavinimo siekia Lietuvos mokymo įstaigose. 99,15 procento specialistų (karjeros valstybės tarnautojų), atliekančių objektų ūkinės finansinės veiklos tyrimą, turi aukštąjį ekonominį išsilavinimą. 2009 m. Tarnyba parengė projektą „Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos darbuotojų gebėjimų tobulinimas“, kurio bendra tinkamų finansuoti išlaidų suma sudaro 2 468 032,00 Lt, projektą numatoma įgyvendinti per 2 metus. Gavus finansavimą pagal šį projektą numatoma kelti Tarnybos darbuotojų kvalifikaciją įvairiose veiklos srityse.

2009 metais dėl smarkiai sumažinto finansavimo kvalifikaciją kėlė tik 31 valstybės tarnautojas (9 proc.) (2008 metais kvalifikaciją kėlė 311 valstybės tarnautojų (86 proc.)). Dėl riboto finansavimo Tarnyba neturėjo galimybių skirti reikiamo dėmesio pareigūnų stažuotėms bei mokymams Lietuvoje bei užsienyje. Užsienyje organizuojuose seminaruose ir kituose renginiuose, susijusiuose su mokymais, FNTT darbuotojai dalyvavo tik tais atvejais, kai darbuotojas turėjo skaityti pranešimą ar kai išlaidas apmokėdavo organizatorius. 2009 m. sausio 15–16 d. du pareigūnai dalyvavo Briuselyje vykusiuose mokymuose, skirtuose asmenims, dirbantiems su pažeidimais ir pildantiems pranešimus OLAF per modulį PRE-IMS; 2009 m. birželio 25–26 d. Lenkijoje, Varšuvoje, OLAF organizuotame 9-ajame atstovų spaudai mokomajame seminare „Europos kovos su sukčiavimu tarnybos“ dalyvavo Tarnybos informacijos atstovas; 2009 m. rugsėjo 2–4 d. du pareigūnai dalyvavo Kovos su sukčiavimu koordinacinių tarnybų (AFCOS) atstovų susitikime Budapešte šių tarnybų bendradarbiavimo vystymo klausimais; du pareigūnai dalyvavo 2009 m. lapkričio 5–6 d. Baltijos šalių bankų asociacijų ir JAV Iždo departamento organizuotoje konferencijoje „Kova su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu“, kuri vyko Taline (Estijos Respublika), ir du pareigūnai 2009 m. lapkričio 23–26 d. dalyvavo mokymuose Maltos Respublikoje, kuriuos organizavo Finansinės žvalgybos padalinių tinklas FIU.net.

Be to, 3 Tarnybos pareigūnai dalyvavo Europos komisijos posėdžiuose, iš jų 1 – Sukčiavimo prevencijos koordinavimo patariamojo komiteto (COCOLAF), 2 – AFCOS padalinių susitikime. 3 pareigūnai vyko į Latvijos Respubliką aptarti finansinių nusikaltimų tendencijas ir kryptis, pasidalinti nusikaltimų tyrimo praktika ir aptarti tolesnio bendradarbiavimo galimybes. Visų šių pareigūnų išlaidas apmokėjo priimančioji pusė.

Planavimo sistema. Tarnybos veikla planuojama sudarant institucijos 3 metų strateginį veiklos planą ir metinį pagrindinių priemonių planą bei apskričių skyrių operatyvinės veiklos planus. Rengiant Tarnybos strateginį veiklos planą, vadovaujamosi LRV programa, Valstybės ilgalaikės raidos strategija, Vyriausybės patvirtintais strateginiais tikslais (prioritetais), Tarpinstitucinių programų priemonių planais. Veiklos planavimo ir darbo organizavimo klausimus nustato FNTT darbo reglamentas, tvirtinamas direktoriaus įsakymu.

Tarnyboje veikia patariamoji institucija – FNTT Taryba, kuri nustato veiklos prioritetus, svarsto Tarnybos veiklos rezultatus, ikiteisminio tyrimo ir operatyvinės veiklos, viešųjų ryšių būklės bei kitus aktualius klausimus.

Finansiniai ištekliai. FNTT finansinius išteklius sudaro valstybės biudžeto asignavimai ir kitos lėšos. FNTT vykdė 2 programas: 05 pagrindinę programą „Nusikalstamų veikų finansų sistemai atskleidimas ir ikiteisminis tyrimas, mokesčių išieškojimo priemonių vykdymas ir 81 programą „Specialioji lėšų, gaunamų už teikiamas paslaugas, administravimo programa“. Pagal LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą 2009 metams FNTT buvo skirta 25187 tūkst. Lt (4008 tūkst. Lt arba 13,7 proc. mažiau nei numatyta skirti), iš jų darbo užmokesčiui 17389 tūkst. Lt, investicijoms 350 tūkst. Lt.

2009-05-27 vyko pirmasis biudžeto tikslinimas, kurio metu Tarnybos asignavimai buvo sumažinti 1 585 tūkst. Lt arba 6,3 proc., nubrauktos lėšos investicijoms. Antrasis biudžeto tikslinimas vyko liepos 23 d. Jo metu sumažinti asignavimai darbo užmokesčiui ir socialinio draudimo įmokoms, iš viso 429 tūkst. Lt arba 1,8 proc. Tokiu būdu po biudžeto patikslinimų Tarnybai patvirtinti 2009 m. asignavimai sumažėjo 2014 tūkst. Lt (8 proc.), iš jų darbo užmokestis 1042 tūkst. Lt (6 proc.). Palyginus su 2008 m. biudžetu, Tarnybai skirti patikslinti asignavimai sumažėjo 5949,1 tūkst. Lt, iš jų darbo užmokestis 1670 tūkst. Lt arba 9,3 proc. (pasiektas 2006 metų lygis).

Atsižvelgiant į tai, kad mažinant 2009 metų asignavimus, mažėjo ne tik darbo užmokestis, bet ir asignavimai, skirti prekėms ir paslaugoms bei socialinei paramai, Tarnyba buvo priversta įjungti maksimalų taupymo režimą. Atsisakyta kvalifikacijos kėlimo, reprezentacinių išlaidų, iki minimumo sumažintos komandiruočių išlaidos, tarnybinių mobiliųjų telefonų limitai, ilgalaikio turto remonto išlaidos bei išlaidos tarnybiniams automobiliams.

Visiškai neskirta asignavimų tarpinstitucinių programų (Nacionalinės nusikaltimų prevencijos ir kontrolės programos, Nacionalinės narkotikų kontrolės ir narkomanijos prevencijos programos) priemonėms vykdyti.

Apskaitos tinkamumas. Tarnyba yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto. Tarnyboje finansinės veiklos apskaita organizuojama vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 70 „Dėl biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos tvarkos patvirtinimo“ ir Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie VRM direktoriaus 2003 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. 75V, kuriame apibrėžtas apskaitos politikos tikslas bei bendrieji apskaitos principai. Tarnyboje numatoma įdiegti Finansinės apskaitos informacinę sistemą.

Ryšių sistema (informacinės ir komunikavimo sistemos. Nusikaltimų atskleidimas, tyrimas ir prevencija reikalauja didelių darbo sąnaudų. Turint ribotas techninių priemonių panaudojimo galimybes sudėtinga atskleisti rengiamas ir daromas nusikalstamas veikas. Todėl Tarnyba daug dėmesio skiria informacinėms technologijoms ir materialiniam aprūpinimui. Pagal finansines galimybes tam tikras dėmesys buvo skirtas informacinėms technologijoms ir materialiniam aprūpinimui. Buvo atliekami FNTT kompiuterių tinklo priežiūros darbai, dalyvauta kuriant naujas VRM žinybinio tinklo technines sąlygas (šiuo metu atliekamas viešasis pirkimas). Įsigaliojus naujajai Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo redakcijai, stiprinant Pinigų plovimo prevencijos skyriaus administracinius gebėjimus buvo modernizuojama PPPS informacinė sistema. Įsigyta programinė įranga ir licencijos, atitinkama organizacinė technika. Paruošti dokumentai dėl išlaptintos informacijos automatizuoto apdorojimo kompiuterinės darbo vietos įrengimo, kurie šiuo metu derinami su VRM IPD. Pasikeitus Muitinės departamento teikiamos informacijos apie grynųjų pinigų importą/eksportą struktūrai, buvo atlikti nereikalaujantys didelių sąnaudų FNTT IS tobulinimo darbai, kurie leido importuoti į sistemą pasikeitusius Muitinės departamento duomenis. Automatizuoti gaunamų iš kredito

įstaigų duomenų apie grynųjų bei negrynųjų pinigų apyvartas bei klientus (sąskaitų turėtojus) importo bei analizės procesai bei sukurta programinė įranga, leidžianti operatyviai tikrinti duomenis bei formuoti pageidaujamas ataskaitas. Pagal pasirašytą sutartį kas mėnesį buvo teikiami atitinkami duomenys į Tarpžinybinę mokestinių duomenų saugyklą prie Informacinės visuomenės plėtros komiteto (Tarnyboje įrengta 20 darbo vietų darbu su Tarpžinybine duomenų saugykla, tačiau patenkinti jos vartotojų poreikio Tarnyba neturi galimybės: šios duomenų bazės vieno vartotojo 40 val. mokymo kursas kainuoja apie 1200 Lt, kurių dėl sumažinto finansavimo Tarnyba 2009 metais skirti negalėjo (negalės ir 2010 m.)). Sukurta kompiuterinė dokumentų valdymo sistema (KDVS) bei įdiegtas gautų dokumentų skenavimo modulis, kuris leido naiviau naudotis šios sistemos funkcijomis, perkeliant dalį popierinių dokumentų į elektroninį formatą. Įgyvendinant Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo reikalavimus padaliniuose įdiegtos FNTT patalpų ir įslaptintos informacijos fizinės, mechaninės, vaizdo stebėjimo ir elektroninės apsaugos priemonės. Planuojama diegti elektroninio parašo sistemą, todėl atliekami darbai reikalingi dokumentų valdymo sistemai įsigyti ir įdiegti. Jos diegimo laikas priklauso nuo Tarnybos finansavimo. 2009 m. kovo 25 d. Tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. V-38 pakeistas Vidaus reikalų informacinės sistemos centrinio duomenų banko duomenų peržiūros kontrolės tvarkos Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyboje prie Vidaus reikalų ministerijos aprašas.

Tarnybos veiklos pobūdis nuolat reikalauja atnaujinti kompiuterinę ir organizacinę techniką, todėl ši sritis nuolatos reikalauja tikslinių lėšų skyrimo. Tik pakankamos investicijos į pažangias, šiuolaikiškas informacines ir operatyvines technologijas, informacines sistemas, programinę įrangą, licencijas gali užtikrinti sukčiavimo su ES paramos lėšomis, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos ir kitų nusikaltimų finansų sistemai ištyrimo operatyvumą ir Tarnybos vykdomų operacijų apimtį. Norint tinkamai atlikti pavestas funkcijas labai svarbu užtikrinti ir tinkamą keitimąsi informacija su Europos Komisijos struktūromis (OLAF – Europos kovos su sukčiavimu tarnyba) ir šalių narių nacionalinio, regioninio bei vietinio lygmens institucijomis. Tačiau dėl nepakankamo finansavimo Tarnybos galimybės informacinių technologijų tobulinimo ir materialinės ir techninės bazės stiprinimo srityje buvo labai ribotos ir neatitiko poreikio. Tarnyba neturėjo galimybių atnaujinti kompiuterinės technikos ir programinės įrangos, atlikti tolesnių tinklo kūrimo ir modernizavimo darbų.

Vidaus kontrolė. Tarnybos administracijos padalinių ir apskričių skyrių ūkinės finansinės ir pagrindinės veiklos vidaus kontrolę atlieka Tarnybos administracijos padalinių valstybės tarnautojai pagal savo funkcijas, nustatytas pareigybių aprašymuose bei pareiginėse instrukcijose, ir Tarnybos Vidaus audito skyrius. Tarnybos administracijoje ir apskričių skyriuose direktoriaus įsakymu kasmet sudaromos komisijos, atliekančios turto, medžiagų, specialių apskaitos dokumentų, atskaitymų, išpareigojimų, tinkamos pinigų apskaitos ir naudojimo inventorizaciją. Pagal jos rezultatus rengiamas įsakymas dėl trūkumų, išaiškintų inventorizacijos metu, pašalinimo.

Trumpa stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (SSGG) analizė:

Stiprybės

- FNTT yra nedidelė, efektyviai valdoma institucija, gebanti lanksčiai ir operatyviai spręsti veiklos klausimus.
- Tinkamai planuojama veikla ir reglamentuojamas sprendimų priėmimas.
- Personalas yra aukštos kvalifikacijos ir turi gerus darbo įgūdžius.
- FNTT veikla aiškiai reglamentuota įstatymu ir atitinkamais teisės aktais.
- Užmegzti glaudūs ryšiai su Lietuvos ir užsienio šalių teisėsaugos institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis, pasirašyti bendradarbiavimo susitarimai, įforminta narystė tarptautinėse organizacijose.
- FNTT vykdoma pagrindinė programa yra susieta su Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginiais tikslais viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos srityse.
- Sėkmingai įgyvendinami LR BK ir BPK reikalavimai ir taikomi įstatymai atskleidžiant ir tiriant nusikalstamas veikas, kitus teisės pažeidimus finansų sistemai.

Silpnybės

- Operatyvinę veiklą vykdančios tyrėjos nepakankamai aprūpinti šiuolaikine operatyvine technika.
- Sumažėjus finansavimui Tarnyba neturi galimybių modernizuoti turimą informacinę sistemą, kuri nepakankamai atitinka šiuolaikinius reikalavimus ir tenkina poreikius, kas riboja galimybes efektyviau vykdyti veiklą.
- Nestabilus ir sumažėjęs finansavimas neužtikrina nuoseklaus pareigūnų ir specialistų atliekančių ūkinės finansinės veiklos tyrimus kvalifikacijos kėlimo testinimo.
- Sumažėjęs finansavimas riboja pareigūnų, atskleidžiančių ir tiriančių nusikalstamas veikas, galimybes.

Galimybės

- Gauti reikiamą intelektualinę ir techninę paramą iš ES fondų pagal parengtus paramos projektus.

- Gerinti tarpžinybinį bendradarbiavimą, operatyviai keičiantis informacija ir pasinaudojant kitų institucijų duomenų bazėmis.
- Tobulinti tarptautinį bendradarbiavimą, prisijungiant prie užsienio institucijų informacinių bazių.
- Dalyvauti darbo grupėse rengiant teisės aktų projektus ikiteisminio tyrimo efektyvumui didinti.

Grėsmės

- Nusikalstamos veikos finansų sistemai vis dažniau tampa tarptautinės.
- Galimos nepagrįstos struktūrinės reformos.
- Galima veiklos prioritetų kaita pasikeitus politinei valdžiai.
- Verslą ir mokesčius reglamentuojanti įstatyminė bazė nestabili.
- Naujų nusikalstamų veikų schemų, ypač vykdomų naudojantis naujausiomis technologijomis, kurių tarnyba įsigyti nepajėgi, atsiradimas.
- Nestabili Lietuvos valstybės ekonominė padėtis, didėjantis nedarbo lygis sudaro prielaidas oficialiai neapskaitytai ekonomikai augti ir nusikaltimų, kitų teisės pažeidimų finansų sistemai didėti.
- Galimas nusikaltimų finansų sistemai didėjimas ir etatų mažinimas padidins pareigūnų darbo krūvius, kas gali atsiliiepti darbo kokybei.

Stiprybių panaudojimas galimybėms įgyvendinti

Tinkamas veiklos planavimas ir aukšta FNTT pareigūnų kvalifikacija leidžia tinkamai parengti ir įgyvendinti projektus ES paramai gauti, Tarnybos mobilumas sąlygoja efektyvų šios paramos paskirstymą pagal poreikius. Užmegzti glaudūs ryšiai su užsienio šalių teisėsaugos institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis padeda keistis atitinkama informacija, įsisavinti teigiamą užsienio kolegų patirtį. Sėkmingai įgyvendinami LR BK ir LR BPK reikalavimai, atskleidžiant ir tiriant nusikalstamas veikas, aukšta pareigūnų kvalifikacija padeda gerinti teisinės sistemos veiklą.

Silpnųjų ištaisymas pasinaudojant galimybėmis

Gaunama ES fondų intelektualinė ir techninė parama daro teigiamą įtaką Tarnybos veiklos rezultatams. Efektyviai naudojant šią paramą atsiranda galimybė aprūpinti tyrėjus operatyvine technika, patobulinti tarnybos informacinę sistemą. Tai padeda efektyviau tirti nusikalstamas veikas, padaromas naudojant naujas schemas ir (arba) naujausias technologijas. Gerinant tarpžinybinį bendradarbiavimą ir sudarant bendradarbiavimo susitarimus atsiranda galimybė operatyviau keistis informacija su kitomis institucijomis. Nuolatinis dalyvavimas darbo grupėse rengiant ir tobulinant teisės aktus ikiteisminio tyrimo klausimais užtikrina efektyvesnę nusikalstamų veikų atskleidimą ir ištyrimą.

Grėsmių sumažinimas panaudojant stiprybes

Tarnybos pareigūnų aukšta kvalifikacija, vykdomas tarptautinis bendradarbiavimas padeda sėkmingiau atskleisti ir tirti nusikalstamas veikas, kurios dėl verslo sąlygų pokyčių tampa vis labiau tarptautinės ir kurioms daryti naudojamos naujos schemas, ypač pasinaudojant naujausiomis technologijomis. Tarnybos veiklos ir statuso reglamentavimas FNTT įstatyme ir atitinkamuose teisės aktuose sudaro prielaidas apsaugoti Tarnybą nuo nepagrįstų struktūrinių reformų. Tarnybos mobilumas ir operatyvus sprendimų priėmimas leidžia gana greitai įgyvendinti sprendimus dėl veiklos prioritetų kaitos pasikeitus politinei valdžiai bei verslą ir mokesčius reglamentuojančiai įstatyminei bazei.

Silpnųjų šalinimas siekiant sumažinti grėsmes

Siekiant užtikrinti, kad nusikalstamos veikos finansų sistemai būtų sėkmingai atskleidžiamos ir tiriamos, būtina užtikrinti pakankamą tarnybos finansavimą iš valstybės biudžeto, daugiau lėšų skirti parengtiems investiciniams projektams, kurie leistų sustiprinti pareigūnų administracinius gebėjimus, įgyvendinti, aprūpinti operatyvinę veiklą vykdančius pareigūnus šiuolaikine operatyvine technika, patobulinti tarnybos informacinę bazę. Stabilus finansavimo užtikrinimas taip pat susijęs su poreikiu nuolat kelti pareigūnų bei specialistų, atliekančių ūkinės finansinės veiklos tyrimus, kvalifikaciją, atsižvelgiant į teisės aktų, reglamentuojančių verslą ir mokesčius, pasikeitimus bei nusikalstamumo tendencijas. Tai sudarytų prielaidas Tarnybai efektyviau vykdyti veiklą, atskleisti bei tirti nusikalstamas veikas finansų sistemai.

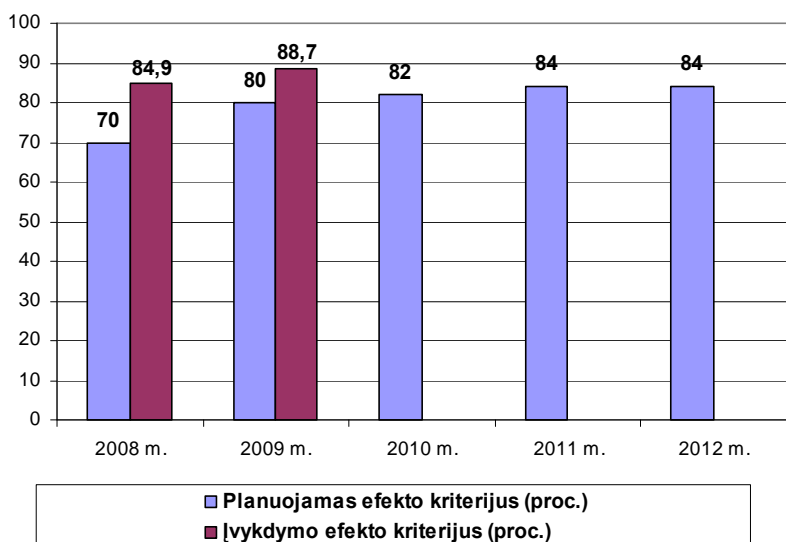
Įvertinus išorinius ir vidaus veiksnius darytina išvada, kad dirbant mažiau palankiomis sąlygomis ir esant labai ribotam finansavimui, kuris tik minimaliai gali patenkinti būtinausius Tarnybos poreikius, FNTT 2010 metais bus sudėtinga tinkamai vykdyti pavestus uždavinius.

Institucijos misija

Apsaugoti valstybės finansų sistemą atskleidžiant nusikalstamas veikas ir kitus teisės pažeidimus.

Institucijos strateginiai tikslai

Kodas	Institucijos strateginio tikslo pavadinimas
01	Tobulinant veiklos metodus mažinti finansinių nusikaltimų neigiamą poveikį valstybės finansams.
	Efekto kriterijus
	Ištirtų nusikalstamų veikų finansų sistemai dalis nuo užregistruotų nusikalstamų veikų (procentais).

Strateginio tikslo aprašymas**Siekiant įgyvendinti strateginį tikslą bus:**

- tobulinama operatyvinė veikla ir ikiteisminis tyrimas, skiriant prioritetinį dėmesį operatyvinėms pozicijoms, kuriomis atskleidžiamos ir tiriamos nusikalstamos veikos, darančios didžiausią žalą ir tuo pačiu didžiausią neigiamą poveikį valstybės biudžetui ir labiausiai kenkiančios Lietuvos tarptautiniam įvaizdžiui;
- vykdomos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos priemonės;
- vykdomos priemonės, užtikrinančios Europos Bendrijos finansinių interesų apsaugą nuo kriminalinio poveikio;
- vystomas bendradarbiavimas su partneriais;
- pagal finansines galimybes keliama valstybės tarnautojų kvalifikacija.

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai

(tūkst. litų)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2009-iesiems metams	Asignavimai biudžetiniams 2010-iesiems metams	Projektas 2011-iesiems metams	Projektas 2012-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	23173,0	21339,0	22165,0	22322,0
išlaidoms	23173,0	21133,0	21465,0	20822,0
iš jų darbo užmokesčiui	16347,0	15094,0	16489,0	16489,0
turtui įsigyti		206,0	700,0	1500,0
2. Finansavimo šaltiniai:				
2.1. LR valstybės biudžetas	23173,0	21339,0	22165,0	22322,0
iš jo: bendrojo finansavimo lėšos				
ES lėšos				
kitos specialiųjų programų lėšos	10,0	12,0	12,0	12,0

2.2. Kiti šaltiniai				
---------------------	--	--	--	--

3. Kita svarbi informacija. Papildomas lėšų poreikis 2010 m. sudaro 6595,6 tūkst. Lt, iš jų:
 Išlaidoms – 4611,6 tūkst. Lt;
 Turtui – 1984 tūkst. Lt.

Pagrindiniai rodikliai

Ištaigos	Teikiama programų	Pareigybės (skaičius vienetais)
1	2	449

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PRIEDAI

1 lentelė. 2010 metų programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių asignavimų suvestinė (3 lapai).

2 lentelė. 2009–2012-ųjų metų programų asignavimų suvestinė (1 lapas).

3 lentelė. Vertinimo kriterijų suvestinė (5 lapai).

1b forma. 05 ir 81 programų aprašymai (8 lapai).

Direktorius

Romualdas Boreika